

LIETUVIŲ KALBOS VERTINIMAS

Pažymiai rašomi už:

1. Atsiskaitomuosius darbus (teksto suvokimo testas, diktantas, skyriaus kontrolinis darbas)
2. Rašinius
3. Tekstus atmintinai
4. Tekstų atpasakojimą (pasiruoštą namie)
5. Tekstų atpasakojimą raštu
6. Viešąsias kalbas
7. Savarankiškus darbus, žodžių diktantus, truncančius 15-30 min.
8. Projektinius darbus (ilgalaikius – trukmė 2 pamokos ir daugiau)

Diktanto vertinimas

Pažymys	Diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2
8	2	3	3-4	3
7	3-4	4-5	5-6	4
6	5	6	7-8	5
5	6	7-8	9-11	6
4	7-8	9-10	12-14	7-8
3	9-10	11-12	15-16	9-10
2	11-12	13-15	17-19	11-12
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau	13 ir daugiau

Rekomenduojamas žodžių skaičius

Klasė	Diktanto	Žodžių diktanto
V klasė	90-100	20-25
VI klasė	110-120	25-30
VII klasė	120-130	30-35
VIII klasė	130-140	35-40
IX klasė	140-160	40-45
X klasė	160-180	45-50

Vertinant diktantų, atpasakojimų, rašinių ir kūrybinių darbų rašybą ir skyrybą taisoma, bet klaidomis nelaikoma:

- klaidos iš neišeitų rašybos ir skyrybos taisyklių;
- klaidos rašybos taisyklėmis nepatikrinamuose žodžiuose, jei su tų žodžių rašyba mokiniai nebuvo supažindinti;
- akivaizdūs apsirikimai. Jei apsirikimų diktante trys, jie laikomi viena klaida;
- kitaip negu buvo diktuojama parašyti žodžiai, jeigu jie gali būti rašomi dvejopai;

- vietoj vieno skyrybos ženklų padėti kiti, jeigu tokia skyryba neprieštarauja taisyklėms;
- tokie parašymo atvejai, kai skyrybos ženklai gali būti dedami arba nededami rašančiojo nuožiūra.

Laikomas viena klaida:

- tas pats žodis, parašytas netaisyklingai kelis kartus (kūrti);
- dvi vieno tipo klaidos skirtinguose žodžiuose (kūrti ir būrti; šala ir nesušalantis; sekdamo sena, gražia pasaką);
- jeigu žodį reikia skirti iš abiejų pusių, o mokinys skyrė iš vienos;
- skyrybos klaidos pažeidžiančios tą pačią taisyklę visiškai vienodos sandaros sakiniuose (Kai baigėsi pamokos_ išėjome namo ir Kai nuskambėjo skambutis_ baigėsi pamoka);
- jei klaidos padarytos sakiniuose, kurie skiriasi punktogramų skaičiumi, skiriamos konstrukcijos pozicija, apimtimi, jungiamaisiais žodžiais, jos laikomos atskiromis klaidomis (Kai baigėsi pamokos_ išėjome namo ir Išėjome namo_ kai baigėsi pamokos). Mokinui, padariusiam 3-4 vieno tipo klaidas, skaičiuojamos dvi klaidos.

Kalbos ir teksto suvokimai vertinami pagal šią atitikties lentelę:

Pažymys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Procentai	0	1-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100

Rašinio vertinimas 5–8 klasėse

	5	4	3	2	1	0
I. Temos suvokimas ir jos plėtojimas, teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas	Tema puikiai suprasta, tinkamai pasirinkti aspektai. Argumentai parinkti taikliai.	Tema suprasta, pasirinkti tinkami aspektai. Argumentų pakanka.	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo. Didžioji dalis argumentų yra tinkami, bet kartais nepavyksta išvengti jų atsitiktinumų.	Tema suprasta paviršutiniškai arba iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti arba prieštarauja vienas kitam; dažnai tuščiažodžiaujama. Argumentai formalūs, paviršutiniški.	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadedą atskleisti temos arba negebama jų išskirti; dažnai tuščiažodžiaujama. Bandoma argumentuoti.	Tema nesuprasta arba rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema. Neargumentuojama ar tuščiažodžiaujama.
II. Struktūra ir nuoseklumas, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių	Skaidymas dalimis ir pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai	Visos trys struktūrinės dalys tinka temai; pastraipomis skaidoma	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti	Struktūrinės dalys turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai.	Struktūra pabira; nejaučiamos pastraipų ribos; nuolat kartojamas pats. Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios

formų įvairovė	ir kryptingai. Kalba stilinga, sakiniai įvairūs, žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją.	prasmingai, mintys plėtojamos nuosekliai. Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai; sakinių struktūra įvairi.	pasikartojimų ar tam tikro nenuoseklumo. Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	pasakojama nenuosekliai. Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinio ribos arba sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.
III. Raštingumas	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.	Rašoma taisyklinga kalba, 1-3 klaidos.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 4–6 klaidos.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, yra 7–10 klaidų.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11–16 klaidų).	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).

Rašinio žodžių skaičius

Klasės	Žodžių skaičius
V–VI	150–200
VII–VIII	200–250

Rašinio vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
15–14	10
13–12	9
11	8
10	7
9–8	6
7–6	5
5–4	4
3–2	3
1	2
0	1

Atpasakojimo vertinimas 5–8 klasėse

Kriterijai/ Taškai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių tarpusavio ryšių supratimas	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas: pagrindinės minties, vertybinių	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė	Raštingumas
-----------------------	--	--	---	-------------

		autorius nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas		
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės, motyvai ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai bei poelgiai, kurie nulėmę veiksmo eigą.	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–2 klaidos.
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmę veiksmo eigą	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 3–5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių suprasta, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažnai nejaučiamos pastraipos ar	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, 6–8 klaidos.

		tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus /žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme	
1	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Apie vertybinius dalykus tik užsimenama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Testas nenuoseklus, nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai. Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos (9–12) klaidų.
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškos struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos (13 ir daugiau) klaidų.

Atpasakojamo teksto žodžių skaičius

Klasė	Žodžių skaičius
V–VI	150–200
VII–VIII	200–250

Atpasakojimo vertinimas pažymiu

Taškai	Pažymys
20-19	10
18-17	9
16-15	8
14-13	7
12-11	6
10-9	5

8-7	4
6 ir mažiau	3

Viešojo kalbėjimo vertinimo normos

Kriterijus	Taškai	Aprašymas
I. Temos (užduoties, klausimo) atskleidimas ir kalbėjimo tikslo suvokimas	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė temos mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galima suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.
	0	Kalbama ne į temą.
II. Kalbėjimo struktūra, aiškumas, sklandumas, rišlumas, sakinių ir žodyno įvairovė.	5	Yra visos struktūrinės kalbos dalys, jų proporcijos tinkamos. Kalbama sakytine kalba, įtaigiai, logiškai, nuosekliai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 1-2 trūkumai).
	4	Yra visos struktūrinės kalbos dalys. Kalbama aiškiai, sklandžiai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3-4 trūkumai)..
	3	Kalbama pakankamai sklandžiai, rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5-6 trūkumai)..
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai netrukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklandžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklandžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą
III. Tarties, kirčiavimo, intonacijos, gramatikos ir žodyno taisyklingumas,	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1-2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3-4 trūkumai). Pasitaiko vienas kitas trūkumas. Kalbama tinkama intonacija.

tinkamumas	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai taisyklingai (5-6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas nesuprantamas.
Taškų suma	15	

Vertinimas pažymiu:

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13–12	8
11–10	7
9–8	6
7–6	5
5–4	4
3	3
2	2
1	1

Projektiniai darbai

Projektinės veiklos procesas ir tos veiklos rezultatas parengiami iš vienos temos, bet gali būti ir integruoti. Trumpalaikį projektinį darbą gali atlikti 1 mokinys arba grupelės po 2– 4 mokinius.

Trumpalaikius projektinius darbus, vykstančius 1-2 pamokas, vertinti kaupiamuoju pažymiu. Ilgalaikius projektinius darbus, vykstančius 3 ir daugiau pamokų, vertinti pažymiu.

Projektiniai darbai vertinami:

Kriterijus	Aprašymas	Balai
Darbo turinys	Tema ir idėja atskleista, informacija pagrįsta, aiškus pristatymo tikslas, laikomasi nurodytos struktūros.	5

Darbo pristatymas	Kalbėjimas sklandus, mintys dėstomos nuosekliai, kalba žodinga. Laikomasi pristatymo glaustumo ir nuoseklumo. Paisoma kalbėjimo stiliaus ir adresato. Gestai ir mimika atitinka kalbėjimo tikslą, palaikomas kontaktas, jaučiama klausančiojo reakcija.	3
Darbo estetiškumas ir originalumas	Estetiškas darbo pateikimas ir pristatymas. Originalus temos sprendimas. Išradingas ir tikslingas pasirinktos technikos panaudojimas.	1
Kalbos taisyklingumas	Nedaroma tarties, kirčiavimo, gramatikos ar žodyno klaidų, rašybos, skyrybos klaidų, taisyklingai kirčiuojama.	1

Dalyvavimas olimpiadose, konkursuose.

Už dalyvavimą olimpiadose ir konkursuose skatiname pažymiu 10 ir / arba rašome socialines-pilietines valandas (pagal faktą).

Kaupiamieji pažymiai rašomi už:

- Namų darbus
- Klasės darbą
- Projektinius darbus (trumpalaikius – trukmė 1 pamoka)
- Darbą grupėse
- Kūrybinius darbus
- Apklausą raštu, žodžių diktantus, truncančius iki 15 min.

Už 3 kaupiamuosius balus rašomas pažymys į dienyną. Vedant I pusmetį likusį kaupiamąjį balą perkelti į II pusmetį.
